

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
ΠΑΤΡΙΩΝ
ΔΟΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΤΥΠΟΥΝΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Εκδιδομενον τη επιμελειη επιτροπης εκ των κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζησιου και Ι. Μ. Δαμβέργη διευθυνοντος.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΟΙ

Ἀντιμέτωπος πρὸς τὰς Μεγάλας Δυνάμεις, αἰτίνες βυρσοδομοῦσαι τὸν σφετερισμὸν καὶ τὴν ἀρπαγὴν, καὶ ἐπιχειροῦσαι, ἐκ περιτροπῆς ἐκάστη, πᾶσαν ἀδικίαν εἰς βάρος τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἐπέτρεπον εἰς αὐτοὺς οὐδὲ τοῦ δικαίου των τὴν ἔκφρασιν· ἀντιμέτωπος πρὸς τὰς ψευδοευεργέτιδας, αἰτίνες ἤξιουν ὡς φόρον εὐγνωμοσύνης αὐτὴν τὴν ὑπαρξιν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ψυχῆς μας· ἀντιμέτωπος τέλος πρὸς τὴν αἰωνίαν Δύσιν ὠρθώθη αἰφνης κατὰ τὴν λήξασαν ἐβδομάδα, ὡς μεγάλη ἐπίσης Δύναμις καὶ ἡ αἰωνία Ἀνατολή, αἰσθανθεῖσα καὶ συνενώσασα τὴν ἰσχύν της καὶ ἀξιοῦσα νὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ σεβαστὴ καὶ νὰ ἔχῃ τὰ δικαιώματα, ἅτινα ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἱστορία ἐχορήγησαν εἰς τοὺς λαοὺς της.

Κατὰ τὰ φαινόμενα εἰς εἶναι ὁ ἀντίπαλος. Ὁ ξένος ἐπιδρομέυς, ἔστις κατακτήσας τὰς χώρας ἡμῶν δὲν ἔπαυσε σπείρων ἐν αὐταῖς πᾶσαν διαίρεσιν καὶ καταστροφὴν. Ἀλλ' οἱ ἐπὶ τσαῦτα ἔτη παρατείνοντες τὴν ζωὴν του μὲ τὴν ἐλπίδα παχυτέρας κληρονομίας, καὶ ἡθικοὶ αὐτουργοὶ ὄλων τῶν κακουργιών, ἃς διέπραξε καὶ διαπράττει, αὐτοὶ κυρίως εἶναι οἱ ἀντίπαλοι, καθ' ὧν ὀρθωθείσα ἐπιδεικνύει τὴν ἑνωσὶν της ὡς ἀνατέλλουσιν νέαν ὑπαρξιν ἢ ἀνανήψασα Ἀνατολή.

Ἦδη πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ, καὶ θ' ἀποδειχθῇ ὡς ἐλπίζομεν τάχιστα, ὅτι ἡ χριστιανικὴ Ἀνατολή ἔχει τὴν δύναμιν ἀνδρωθεῖσα νὰ κατασυντρίψῃ τὸν ἐπιδρομέα καὶ νὰ ἀπομείνῃ δέσποινα ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτῆς οἰκῷ. Ἀλλὰ θ' ἀποδειχθῇ ἐπίσης ὅτι ἡ χριστιανικὴ Δύσις πρέπει νὰ ζητήσῃ ἀλλαχοῦ προστατευομένους καὶ θύματα τῶν ἀφιλοκερδῶν αὐτῆς προστασιῶν.

Κατὰ τὰς κρίσιμους περιστάσεις, ἃς διῆλθεν ἡ ἰδιαιτέρα ἡμῶν πατρίς, πάντοτε παλαίουςα πρὸς ἰσχυροτέρους, τὴν νίκην ἐδώρησεν εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις καὶ ἡ ἐπὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἀγῶνός των πεποιθήσις.

Καὶ τώρα ὁ Θεὸς θὰ εἶναι ὁ βοηθὸς καὶ τὸ δίκαιον ἡ δύναμίς μας. Ποῖος θὰ εἶναι ἰκανὸς ν' ἀντισταθῇ εἰς αὐτὰ καὶ ν' ἀνακόψῃ πορείαν, εἰς τὸ τέρμα τῆς ὁποίας ἐμαίμονες καὶ ἀδελφοὶ τείνουσιν ἀλυσσοδέτους χεῖρας, προσδοκῶντες ἀπολύτρωσιν καὶ σωτηρίαν;

Θάρρος καὶ ἐλπίς, ἀδελφοί, καὶ σύμμαχοι. Ἡ νίκη δὲν εἶναι μακράν. Τί λέγω. Ἐνίκησαμεν ἤδη ὁμονοήσαντες καὶ παρουσιασθέντες ἀντιμέτωποι πρὸς ἐκείνους, οἵτινες κηρύττουσιν, ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν ἰσχυρῶν εἶναι αἱ ἀρχαὶ τοῦ Διεθνούς δικαίου.

Ἀπὸ τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἄλλη ἐγένετο ἡ ὄψις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ πρώτη

(Λουκ. ε'. 1—14)

Κείμενον

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἔστως ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ¹, εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἄλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα· ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος ἠρώτησεν² αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν³ ὀλίγον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος⁴ καὶ χαλάσατε⁵ τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ. ἐπιστάτα⁶, δι' ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιᾶσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου⁷ χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν⁸ πλῆθος ἰχθύων πολὺ. διερχόμενοι δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντες συλλαβέσθαι⁹ αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἐπλήσαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασι Ἰησοῦ λέγων. ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε¹⁰. θόμβος γὰρ περιέσχεν αὐτόν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων, ἢ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν· καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Σημειώσεις.

- 1) Λίμνη Γεννησαρέτ, καὶ ἡ θάλασσα Τιβεριάδος καλουμένη· τὰ ὕδατα αὐτῆς εἶναι γλυκύτατα καὶ πόσιμα καὶ εἶναι λίαν ἰχθυοφόρος.
- 2) Ἡ πρώτη—παρεκάλεσε.
- 3) Ἐπαναγαγεῖν=ἀπὸ τῆς ξηρᾶς εἰς τὴν ὑψηλοτέραν θεωρουμένην θάλασσαν ν' ἀναβιάσῃ τὸ πλοῖον.
- 4) Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος=διατάσσει τὸν Πέτρον ν' ἀναβιάσῃ τὸ πλοῖον εἰς τὰ βαθεῖα νερά.
- 5) Χαλάσατε=Διδάσκαλε.
- 6) Ἐπιστάτα=ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον.
- 7) Συνέκλεισαν=ἐκλείσαν ὁμοῦ ἐν τῷ δικτύῳ πλῆθος ἰχθύων.
- 8) Συλλαβέσθαι, νὰ βοηθήσωσιν αὐτοῖς.
- 9) Ζωγρῶν=συλλαμβάνων ζῶντας.
- 10) Ζωγρῶν=συλλαμβάνων ζῶντας.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΑΛΗΘΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ἐκ τῆς πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Α', 21—28.

Διὰ μακρῶν ἀνέπτυξεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῇ τὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ μωσαϊκὸς νόμος εἶχε προπαρασκευαστικὴν εἰς τὸν Χριστιανισμόν καὶ παιδα-

Χρυσὸς αὐτὸς τριγύριζεν δὲ ἀπ' τὸ Μεσολόγγι·
 ῥωτᾷ στήν τάμπια τοῦ Μαχρῆ, στήν τάμπια τοῦ Δεσπότη·
 «Μὴν εἶδατε τὸ Διάκτα, τὸν καπετὰν Γληγόρη;»
 «Νοῦς ποὺ μ' στ' Ἀνατολὶκὸ καὶ κούταξτε, τριγύρου
 Κι' ἀγγάνεψε πρὸς τὸν Ντουμά, μ' ἀντίκρου ἀπὸ τὸν πόρο
 Ἐκεῖ νὰ δῇς ἄσπρα κυρμιά καὶ κόκκαλα στὸν ἄμμο,
 Κι' ἂν ἡμπορέσης διάλεξε τὸν καπετὰν Γληγόρη,

Ἀνέκαθεν παρατηρήθη, ὅτι πολλάκις ὁ ἄνθρωπος ἀφ' οὗ ἐκπί-
πτε καὶ κατάρθρωσε τὰ κάμη πρὸς ὀρελεῖαν αὐτοῦ τίσας καὶ τό-
σας ἀνακαλύψει καὶ ἐρευνήσει, ἔρχεται κητόπιν καὶ δια-
στρέφει τὴν χρῆσιν αὐτῶν ὥστε κατὰντᾶ τὰ γίνονται
εἰς αὐτὸν βλάβης μᾶλλον ἢ ὀρελείας πρῶξεναι. Οὕτω λ. χ.
μέγας πατριώτης Γερμανὸς ποιητὴς εἶπεν ὅτι ὁ Θεὸς ὅπου
ἔκαμε τὸν σίδηρον τὸν ἔκαμε διὰ τὰ φονεύουν οἱ ἄνθρωποι
τούς τυράννους των, ὥστε νὰ εἶναι ὅλοι ἐλεύθεροι, νὰ μὴν
υπάρχῃ δὲ κανεὶς δούλος. Καὶ ἄλλῳδός αὐτὸν τὸν σίδηρον,
δηλαδή τὰ ἐξ αὐτοῦ γεγόμενα ὅπλα, φέρει καὶ καυχᾶται
ὁ γενναῖος καὶ μὲ αὐτὰ σφῆζει τὴν ἐλευθερίαν του. Ἰδοὺ
πῶς ἀρχαῖος ποιητὴς ἐκ Κρήτης ἐξυμνεῖ τὰ ὅπλα του.

Ἔστι μοι πλοῦτος μέγα δόρυ καὶ ξίφος
καὶ τὸ καλὸν λαισίων (= ἀσπίς). πρόβλημα χρωτὶς
τούτῳ γὰρ ἀρῶ, τούτῳ θερῶ,
τούτῳ πατέω τὸν ἄδην οἶνον ἀπ' ἀμπέλου,
τούτῳ δεσπότας μνοῖας κέκλημαι.
Ὅμοιος λέγει καὶ ὁ ἐκ Σερβίων τῆς Μακεδονίας Σύρος.
Πασὼ ἔχω τὸ τουφέκι μου, βεζύρι τὸ σπαθί μου
Ὁ δὲ Σοφοκλῆς Καρύδης ψάλλων τὰ Κρητικὰ ὅπλα τῷ
1867 εἶπεν

"Οποῖος ἔς τὸν κόσμον τὸ παθὲν γὰρ Χάρον ἀκονίζει
καὶ πάντα τῷχει διπλά του πάνεις δὲν τὸν ὀρίζει.
Καὶ ὅμως αὐτὸν τὸν σίδηρον, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξασφαλίζει
τὴν ἐλευθερίαν του ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς πάλιν ὁ ἄνθρωπος
μετέβαλε κατὰ μικρὸν εἰς ὄργανον τυραννίας καὶ κατα-
δυναστεύσεως τῶν ἀθηνεστέρων!

"Ἄλλη μεγίστη ἐφευρέσις τοῦ ἀνθρώπου, ἡ μεγαλυτέρα
πασῶν, εἶναι ἡ τῆς γλώσσης. Ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος ἐμύ-
χθησεν ἐπὶ χιλιάδας ἐτῶν, ἵνα κατορθώσῃ νὰ ἐκφράσῃ εἰς
τὸν πληθὸν του τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.
Διὰ τῆς ἀνακαλύψεως ταύτης ὁ ἄνθρωπος κατέστη πράγ-
ματι ἄνθρωπος, δηλαδή ἡδυνήθη νὰ κάμῃ μυρίας ἄλλας
ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις, νὰ εὕρῃ καὶ κατὰ μικρὸν τελειο-
ποιήσῃ τόσας καὶ τόσας τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ γίνῃ
βασιλεὺς τῆς φύσεως. Καὶ ὅμως τῆς πρώτης καὶ θαυμασίας
ταύτης ἀνακαλύψεως τῆς γλώσσης πόσῃ διαστροφῇ ἔκαμε
καὶ κάμνει! Πόσα ψεῖδη, πόσας ἀπάτας, πόσας ραδιουργίας
δὲν καταργάζεται, ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος διὰ τοῦ θαυμαστοῦ
τούτου ὀργάνου, διὰ τῆς γλώσσης!

Ἰδοὺ λ. χ. ὅπου παρουσιάζονται ἄνθρωποι καὶ μᾶς λέ-
γουν αὐτὰ τὰ ὅποια ἀνεγράψατε προχθὲς ἐν τῇ ἐπιστολῇ
Σας καὶ προβάλλουσιν αὐτὰ ὡς ἀληθείας ἀναντιλέκτους, ἂν
καὶ πράγματι εἶναι καθ' ὅλοκληρίαν ψευδῆ. Διότι μόνον
ἄνθρωποι οὐδένα σεβασμὸν ἔχοντες πρὸς τὴν ἱερὰν ἀλήθειαν
δύνανται πράγματι νὰ κατηγορώσιν τοὺς σημερινούς Ἕλληνας
ὡς μοιρολάτραι καὶ ἄδρανεῖς, ὡς περιμένοντες τὰ πάντα
παρὰ τῶν ἄλλων, ὡς στερουμένους δραστηριότητος, εὐφύας
καὶ τόλμης. Διότι προδήλως ἔθνος τὸ ὅποιον εἰς διάστημα
θλίγων ἐτῶν μετέβαλε τὴν Πελοπόννησον ἀπὸ ἐρειπίων καὶ

χωγικὴν σημασίαν, οἱ δὲ ὑπὸ τὸν νόμον ζήσαντες ὁμοί-
 ζον πρὸς τοὺς παιδαγωγημένους. Ἡ σύγκρισις αὕτη ἔδω-
 κεν εἰς αὐτὸν ἀφορμὴν νὰ παρατηρήσῃ τὴν κατὰστα-
 σιν τῶν ἀνθρώπων τῆς Παλαιᾶς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν κατὰ-
 στασιν τῶν ἀνθρώπων τῆς Καινῆς Διαθήκης. Καίτοι, λέγει
 τὰ τέκνα θεωροῦνται κληρονόμοι τῆς περιουσίας καὶ τῶν δι-
 καιωμάτων τοῦ πατρὸς των, ἐν τούτοις ἐφ' ὅσον δὲν φήσωσι
 τὸ νόμιμον ὅριον τῆς ἡλικίας των δὲν διαφέρουσι ἀπὸ τοῦς
 δούλους καὶ εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν ἄλλων. Οὕτω
 καὶ οἱ Ἑβραῖοι μέχρι τῆς ἐλευσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εὐ-
 ρίσκοντο ἐν καταστάσει δουλείας καὶ ἀνηλικιότητος, μετὰ
 τὸ πλήρωμα ὅμως τοῦ χρόνου, δια τῆς ἐλευσεως του υἱοῦ
 τοῦ θεοῦ, κατέλαβον καὶ αὐτοὶ τὰ δικαιώματα τῶν υἱῶν τοῦ
 θεοῦ, ἐγένοντο κληρονόμοι τοῦ θεοῦ. Ἐπομένως δὲν πρέπει
 νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν προηγούμενην κατὰστασιν τῆς ὑπο-
 ταγῆς καὶ τῆς δουλείας. Φοβεῖται δὲ ὁ Ἀπόστολος μήπως
 οἱ ἄγῳνες αὐτοῦ πρὸς ἐπιστροφὴν τῶν Ἰουδαίων εἰς τὸν
 Χριστιανισμόν ἀποβῶσι μάταιοι, διότι εὐρίσκουσι παρ' αὐτοῖς
 εἴσοδον οἱ ψευδοδιδάσκαλοι.

Οὐχ ἤττον, ἐν πατρικῇ ἀγάπῃ ἀμειψόμεθα πρὸς αὐτοὺς ἐρωτᾷ ὁ Ἀπόστολος τοὺς ἐμμένοντάς· εἰς τὸν μωσαϊκὸν νόμον, γνωρίζουσι πᾶς ὁ νόμος, ὁ μωσαϊκός, ἀποβλέπει πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἀβραάμ· Εἰς ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ Ἀβραάμ, ἦτο ἐκ δούλης, τέκνον σαρκὸς, ἕτερος ἐκ τῆς συζύγου αὐτοῦ τέκνον ἐπαγγελίας. Ἐν ἀλληγορικῇ ἐννοίᾳ οἱ δύο οὗτοι υἱοὶ τοῦ Ἀβραάμ σημαίνουντι τὰς δύο Διαθήκας, τὴν Παλαιάν καὶ τὴν Καινὴν Διαθήκην, τὴν Παλαιάν ἐκ τοῦ Σινᾶ, ὅρους τῆς Ἀραβίας, ὅπου κατέφυγεν ὁ Ἀγαρ, τὴν Καινὴν, εὐεθέραν, ἀναφερομένην εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλὴμ. Ἀλλ' ὅπως καθεὶς ἡ δούλη μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς ἐξεδιώχθη, οὕτω καὶ ὁ νόμος ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἐκτοπισθῇ.

Ἡμεῖς, ἀδελφοί, κατὰ τὸν Ἰσάκ ἀπαγγελίας τέκνα ἐσμέν, ἐπιλέγει ὁ Ἀπόστολος τονίζων τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπὸ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Ὡς Χριστιανοὶ εἴμεθα τέκνα ἐλευθερίας καὶ οὐχὶ τέκνα δουλείας, ὥς οἱ ὑπὸ τὸν μωσαϊκὸν νόμον διατελοῦντες. Ὡς ὄντως δὲ ἐλεύθεροί οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ζῶμεν ἐν τῷ ἀγαθῷ, διότι ἀληθῆς ἐλευθερία εἶναι ἡ ἐν παντὶ καὶ πάντοτε διάπραξις τοῦ ἀγαθοῦ. Ἄνθρωπος διαπράττων τὸ κακὸν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐλεύθερος, διότι τὸ κακὸν ἀντίκειται εἰς τῆς συνειδήσεως τὴν ἐλευθερίαν, ζητεῖ νὰ ὑποτάξῃ τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁρμῶν καὶ τῶν παθῶν. Ἐλεύθερος δὲν εἶναι ὁ πρᾶττων ἀπλῶς ὅ,τι θέλει, ἀλλ' ὅτι ὀφείλει νὰ θέλῃ, ὅ,τι εἶναι καθήκον τοῦ νὰ πράξῃ, ὅ,τι εἶναι σύμφωνον πρὸς τὴν συνείδησιν. πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις του.

Ὁ κανὼν οὗτος πρέπει νὰ ἰσχύῃ διὰ πᾶσαν λεπτομερείαν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου· ἐπομένως καὶ ἡ πολιτικὴ ἐλευθερία δὲν πρέπει νὰ θεωρῇται ὡς αὐθαριεσία καὶ ἀνομία. Ἀληθῶς ἐλεύθερος πολίτης εἶναι ὁ σεβόμενος τὸν νόμον, ὁ ὑποτάσσων τὴν αὐθαριεσίαν τοῦ ὑπὸ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος. Ἡ ἀνομία εἶναι χειροτέρα τῆς δουλείας, διότι ἐξαφανίζει τὰ θεμέλια τῆς πολιτείας, ἐνῶ ἡ τήρησις τῶν νόμων καὶ ὁ σεβασμὸς αὐτῶν ὑπὸ πάντων τῶν πολιτῶν εἶναι ἡ μόνη ἐγγύησις τῆς ἐλευθερίας, ἡ βάσις πάσης προόδου.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἀπῆλλαξε τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ μα-
ταίου νόμου, ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ἐν τῇ
ἐλευθερίᾳ ταύτῃ ἔχει νέον νόμον, τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ,
καὶ εἶναι ἀπολύτως ὑποχρεωμένος νὰ τηρῇ αὐτόν. Ἡ τήρη-
σις αὐτῆς εἶναι συνέπεια πραγματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ
Χριστιανισμοῦ, ὡς ἐδίδαξεν ἔργῳ καὶ λόγῳ ὁ Ἀπόστολος
Παῦλος.

τέφραξ, ὅπως τὴν ἀφῆκεν ὁ τύραννος, εἰς πλοῦσιον παρ-
δαισον τὸ ὁποῖον, ἔκτισε καὶ ἐκκαλλώπισε τὰς κατεστραμμέ-
μενας πόλεις τοῦ, τὸ ὁποῖον ἔχει σήμερον ὑπὲρ τὰ πεντακόσια
ἀτμόπλοια, ἐμπορικοὺς ἀξιολόγους οἴκους εἰς ὅλον τὸν κόσμον,
εἶναι κάτι περισσότερον ἀπὸ γαλοῖον νὰ κατηγορηθῇ ὡς στερού-
μενον δραστηριότητος, εὐφυΐας καὶ τόλμης. Περί στρατοῦ καὶ
στόλου δὲν λέγω τίποτε, διότι ἐλπίζω ὅτι ταχέως θὰ λα-
λήσῃ ὁ ἴδιος καὶ σὺν Θεῷ δὲ ἀποστομώσῃ τὸν καλοθελητῆ-
μας. Ἄλλως τε τὰ γεγονότα κατὰ τὰς τελευταίας δεκαε-
τηρίδας καὶ ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν Μακεδονίᾳ λαλοῦσιν ἀρκετὶ
μεγαλοφῶνως πρὸς τοὺς ἔχοντας ὧτα, ἵνα ἀκούωσιν περὶ τῆς
τόλμης καὶ φιλοπατρίας τοῦ ἡμετέρου λαοῦ. Ἐπειτα μήπως
καὶ χθὲς ἀκόμῃ δὲν συνεισεφέραμεν ὑπὲρ τῆς προόδου τοῦ
ἀνθρωπίνου γένους εὐγενὲς θῆμα, τὸν αἰμνήστον Κεραμάν-
λακῆν; Ποῖον δὲ ἄλλο ἔθνος ἐκ τῆς Ἀνατολῆς ἐσκέφθη
ἢ ἐτόλμησε τοιοῦτό τι; Οὐδὲν! Μόνον τὸ Ἑλληνικόν, τὸ
ὁποῖον ἀποδεικνύεται καὶ οὕτως ἔτι ἀμιλλᾶται καὶ σήμερον
ἀκόμῃ πρὸς τὰ ἄλλα τῆς Εὐρώπης εὐγενῆ ἔθνη περὶ φιλοτι-
μίας καὶ δοξῆς. Καὶ λοιπὸν ἰδοὺ πῶς διαφεύδει τοὺς κατη-
γόρους του διὰ τῶν πραγμάτων. Μόνον εἰς ἓν κεφάλαιον ἀληθῶς
ὑστερήσαμεν μέχρι τοῦδε, λέγω τὴν καλλιτεχνίαν· διότι οὔτε
εἰς τὴν ζωγραφικὴν οὔτε εἰς τὴν γλυπτικὴν οὔτε εἰς τὴν
μουσικὴν οὔτε εἰς τὴν ποίησιν καὶ καθόλου εἰς τὸν καλὸν
λόγον κατωρθώσαμεν μέγα τι, ὥστε δὲν ἠδυνήθημεν νὰ συμ-
βαδίσωμεν μετὰ τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Ἑσπερίας. Τοῦτο
ἐξετάζεται συνήθως μονομερῶς ὡς πρὸς τὴν ποίησιν καὶ τὴν
ἄλλην του λόγου καλλιτεχνίαν καὶ νομίζεται ὅτι ἔχει τὴν
αἰτίαν του εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ὁποίαν γράφομεν. Ἀλλὰ ἡ
γνώμῃ αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη. Ἡ γλῶσσα εἶναι τοσοῦτον
ὀλίγον αἰτία τοῦ κακοῦ τούτου ὅσον καὶ τὰ μάρμαρα τῆς
Πεντέλης καὶ τὰ χρώματα τῆς πατρίδος μας ἢ οἱ ἥχοι διότι
δὲν παρηγάγομεν καλοὺς γλύπτας καὶ ζωγράφους καὶ μου-
σικούς. Πρόσθετε ὅτι εἰς τὴν ποίησιν ἔχει πρὸ πολλοῦ γίνε-
ται ἀποδεκτὴ ἡ δημοτικὴ, καὶ ὅτι οὐκ ὀλίγοι ἀπὸ εἴκοσι καὶ
πέντε περίπου ἐτῶν μεταχειρίζονται ἄλλην γλῶσσαν, ἰδι-
κῆς τῶν κατασκευῆς. Ὡστε ἂν ἡ συνήθης παρ' ἡμῖν γλῶσσα
ἦτο τῇ ὄντι αἰτία τῆς λεγομένης στειρώσεως, καὶ εἰς τὴν
ποίησιν ἔπρεπε νὰ μὴ παρατηρηθῇ καὶ οἱ κύριοι μεταρ-
ρυθμισταί, ὅπως λέγονται, ἔπρεπε νὰ ἔχουν παραγάγῃ τώρα
πλέον δόκιμα ἔργα, ἀφοῦ αὐτοὶ ἀπηλλάγησαν τῶν δεσμῶν
καὶ ἐμπόδιων τῆς γλώσσης. Καὶ ὅμως τοιαῦτα ἔργα δὲν διε-
πομεν, ὅπως καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι λέγουσι παρηρησία ὅτι αὐτὰ
ἔνα στίχον τῶν δημοτικῶν ᾠμάτων ἡμῶν δὲν ἡμπορεῖ νὰ
δοσφαρίσῃ οἱ αὐτὰ ὡραῖότερα σύγχρονα ποιήματα (Χρηστο-
μάνος). Ἐπειτα παρατηρεῖται καὶ τι ἄλλο, ὅτι Ἕλληνες
καλλιτέχναι ἠυδοκίμησαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν· ὁ Γκιζῆς διέπρε-
ψεν ὡς ζωγράφος ἐν Μονάχῳ, ὁ Ἰωάννης Μωρεᾶς (=Παπα-
διαμαντόπουλος) ὡς ποιητὴς ἐν Παρίσι, ὁ κ. Σαμάρας ἐν
Ἰταλίᾳ ὡς μουσικὸς κλπ. (ὅπως καὶ ὁ Πανᾶς καὶ ὁ Δα-
μασκηνὸς καὶ ὁ κ. Πολίτης αὐτῶν ὡς καθηγηταί). Προφα-
νῶς λοιπὸν δὲν πταίει οὔτε ἡ γλῶσσα οὔτε τὰ μάρμαρα οὔτε
τὰ χρώματα τῆς Ἑλλάδος, οὔτε οἱ ἡμέτεροι ἐπιστήμονες
καὶ καλλιτέχναι, ἀλλ' ἄλλο τι, τὸ περιβάλλον, ἡ κοινωνία
ἡμῶν.

Ἄς λάβῃ ἕκαστος πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι μέγας καλλιτέχνης τοῦ λόγου, πλήρης εὐγενῶν αἰσθημάτων, ὁ Παπαδιαμάντης, ἠγαγκάζετο νὰ μεταφράζῃ ἐκ τῆς Γαλλικῆς διάφορα δημοσιεύματα, ἵνα ἐκ τούτων ἀποσπῇ· ὅτι ἄλλος καλλιτέχνης τοῦ λόγου, ὁ Κρυστάλλης, ἀπέθανε ρησιγὸς καὶ πεινῶν· ὅτι ἄλλοι πολλοὶ παρ' ἡμῖν ἐπ' ἵσης καλλιτέχναι τοῦ λόγου πένονται καὶ ὀφείλουσι νὰ ἀναλαμβάνωσιν ἄλλο τι ἔργον, ἵνα μὴ ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς πείνης. Ὅτι οἱ πλείττοι τούτων δὲν δύνανται νὰ δημοσιεύωσι τὰ ἔργα των εἰς ἰδιαιτέρους τόμους

ἀλλὰ τὰ διασπείρουσι εἰς ἐφημερίδας ὅπως ἡμπορέσουν. Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἄς λάβῃ ἕκαστος ὑπ' ὄφιν, καὶ τότε θὰ ἐννοήσῃ, ὅτι κάπου ἄλλου κεῖται τὸ κακόν. Τὸ ἡμετέρον δηλ. Κοινὸν δὲν αἰσθάνεται ἀκόμη τὴν ἀνάγκην νὰ ἀγοράζῃ τὰ καλὰ βιβλία καὶ τὰ μελετᾷ, ὅπως δὲν αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην οἱ παρ' ἡμῖν πλούσιοι νὰ ἀγοράζωσι τὰς εἰκόνας καὶ τὰ γλυπτικὰ ἔργα τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν μας. Λοιπὸν ἄλλοι μὲν καλλιτέχναι ἀπέρχονται εἰς τὴν Ἑσπερίαν, ἔνθα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐκτιμῶνται ὑπὸ τοῦ Κοινοῦ καὶ ἀγοράζονται, ἄλλοι δὲ τρέπονται ἐπὶ βιοποριστικόν τι ἔργον καὶ οὕτω κατορθοῦσι νὰ ζῶσιν ὅπωςδὴποτε. Αὕτῃ λοιπὸν εἶναι ἡ ἀληθὴς αἰτία τοῦ κακοῦ. Βεβαίως δὲν πρέπει νὰ ἀποθαρρυνώμεθα καὶ νὰ ἀπελπιζώμεθα. Ὁ, τι συμβαίνει παρ' ἡμῖν σήμερον συνέβαιεν καὶ ἀλλաχοῦ ἄλλοτε, μέχρις οὗ κατὰ μικρὸν τὸ Κοινὸν ἐμορφώθη, ἐδείξε διαφέρον ὑπὲρ τῆς καλλιτεχνίας καὶ τότε ἔζησε καὶ ἀνεπτύχθη. Οὕτω θὰ γίνῃ καὶ παρ' ἡμῖν, ἂν ὁ Θεὸς θέλῃ.

Βεβαίως δὲν πρέπει νὰ τυφλώττωμεν πρὸς τὰς ἐλπίσεις
μας, οὐδὲ εἶναι ὀρθόν νὰ φανταζώμεθα, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ γό-
μεθα ἐκ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, εἴμεθα ὁ περιούσιος λαὸς
καὶ τὰ λοιπὰ ἀνόητα. Οὐχί, καθήκον ἔχομεν νὰ παραβάλ-
λωμεν ἀδιαλείπτως τὸν βίον μας πρὸς τὸν τῶν ἄλλων
λαῶν καὶ πρὸς τὸν τῶν ἀρχαίων καὶ παρατηροῦντες τὰς ἐλ-
πίσεις μας ν' ἀγωνιζώμεθα πᾶσι δυνάμει, ἵνα διορθώ-
μεν αὐτάς εἴτε ἀναφέρονται εἰς τὴν καλλιτεχνίαν εἴτε εἰς
τὴν ἐμπορίαν, τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν εἴτε ὅπουδή-
ποτε, καὶ εὐτυχῶς κάμνομεν τοῦτο καθ' ἑκάστην.

Ἄλλ' ἐπίσης ἔχομεν καθήκον νὰ μὴν ἐξευελίσσωμεν ὅσα ἔχομεν ἀγαθὰ, διότι οὕτως ἀποβάλλομεν πραγματικῶς τὴν αὐτοπεποίθησιν, τὸν αὐτοσεβασμὸν καὶ οὕτω γινόμεθα μὲν ὁ περιγεῶς καὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων καὶ τῶν γειτόνων λαῶν, (ἡ *Ψωροκάσταινα*, τὸ *Ρομαίικο* κττ. εἶναι· καὶ πρέπει νὰ θεωρῶνται **βλασφημίαι**!) στερούμενοι δὲ θάρρους προπαρσκευάζομεν κακὸν μέλλον δι' ἑμᾶς καὶ τὴν πατρίδα ἡμῶν.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΙΩΑΝΝΙΤΟΥ*

(Συνέχεια)

1834. Ἀλωνάρη 27. Τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, ἔγινε
μεγάλος σεισμός τοῦ ἔπεσαν καμπόσα σπίτια, σκοτώθηκαν
καὶ δύο ἄνθρωποι.

1840 Μάης μῆνας. Γύρισα ἀπὸ τὴν Βλαχιά πούχα ξενη-
τευθῆ γιὰ ἑξ χρόνια μὲ τὸν μπάρμπα μου.

1841 "Απρίλη πρώτη. Ἐκοιμήθη ὁ μακαρίτης τῇ λήξει γε-
νόμενος Δεδόντιος δεσπότης, ποῦ δὲν ἦτον Κυριακὴ καὶ γιορ-
τῇ ποῦ νὰ μὴ βγάλῃ λόγο 'ς ταῖς ἐκκλησιαῖς μέσα 'ς τὰ
Γιάννινα καὶ 'ς τὰ χωριά.

1841 'Απρίλη 15. 'Από τὴν πολλὴν φουρτούνα καὶ ἀπὸ ταῖς ἀστραπαῖς ἔπεσε τὸ τζαμί τοῦ Πασᾶ-Καλοῦ ἐς τὸ Κάστρο¹.

1853 Ὁκτώμβρη 3. Ἐλειτούργησε ἡ τῇ Μητρόπολι ὁ
Ζαχορήσιος Ἰωαννίκιος μετέσσαρες ἄλλους δεσποτάδες τὸν
Παραμυθίας, Περιστερᾶς, Ξηνοπούλεως καὶ Εὐδοκιάδων
καθὼς καὶ μετὰ τὸν Ἐξάρχον καὶ ὅλους τοὺς ἡγουμένους καὶ
τὴν ἄλλην μερὰ ἔφυγε γιὰ τὴν Πόλιν μετὰ ἄμποσους ἀρχόν-
τους τῶν Γιαννίνων.

1854 Φλεβαριου 26. Τῶν Ἀγίων Θεοδώρων ὁ καπετὰν
Θεοδώρης Γραιβας ἔς τὸ Κουτσουλιὸ ἐπολέμησε μὲ τ' ἄσκέ-
ρια τοῦ Ἀβδῶ-πασᾶ ἀπὸ τὸ πρῶτ' ὥς ἔς τὸ βράδ' μὲ ὀλίγα

¹ Τὸ ἐπὶ τοῦ δυτικοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ φρουρίου μυθολογικὸν τέμενος τοῦ Ἀσλάν πατᾶ (πρώην ναὸς τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου).

παλληκάρια και με τὸ γυιό του τὸ Δημητράκη. Τὸ βράδυ τὰ ἀσκήρια ἐφοβήθηκαν μὴν πλακώσουν και Σουλιώταις και γύρισαν ἔς τὰ Γιάννινα και τὴν αὐγὴν ὁ Γρίβας ἔφυγε γιὰ τὸ Μέτσοβο¹.

1855 Φλεβριοῦ 6 ἡμέρα Τετάρτη ἦρθε δεσπότης ἔς τὰ Γιάννινα ὁ Παρθένιος ἡ Κόκκινος και τὸν ἐδεχθήκαμεν ὅλος ὁ κόσμος με μεγάλην παράταξι ἀπὸ τὴν Ἀγία Κατερίνα ὡς ἔς τὴ Μητρόπολι.

1855. Τρῦτη 15 ἡμέρα Πέφτη ἔς τὰς 3 ἡ ὥρα ἔπιασε τρομερὴ βροχὴ με νερό καταπράσινο. Καὶ ἔς τὰς 5 ἡ ὥρα ἦρθε τὸ χαμπέρι ποῦ νίκησαν ἡ σύμμαχαις δυνάμεις τὴ Ρωσία ἔς τὴν Κριμαία και ἐσῆκωσαν ἔς τὸ Κάστρο τὰς σημαίαις τῆς Τουρκίας, τῆς Ἀγγλίας, τῆς Γαλλίας και τῆς Σαρδηνίας. Τὸ βράδυ ἀναψαν φῶτα και κανδύλια ἔς ὅλα τὰ σπίτια και ἔς ὅλο τὸ παζάρι, ἀνέβασαν και καμπάναις² ἔς τὰ καμπαναριά τοῦ Ἀγ. Νικολάου, τοῦ Ἀρχιμανδριοῦ και τῆς Ἀγ. Κατερίνας. Ἀλλὰ ἔς τὰς 2 τῆς νυχτὸς με προσταγὴ τοῦ Ηαῶ τὰς κατέβασαν πάλι. Τὴν Παρασκευὴ ὁ δεσπότης με ὅλους τοὺς Προξένους ἔκαμε δοξολογία ἔς τὴ Μητρόπολι.

1856 Φλεβριοῦ 22. Διαβόστηκε ἔς τὸ Σαραΐ Σουλτανικὸ φερμάνι.

1856 Ἀγούστου 3. Ἐγείνε δοξολογία γιὰ τὸν Ναπολέοντα.

1857 Θεριστῇ 11 ἡμέρα Κυριακή. Ὅλη τὴν νύχτα ἔκαμε μεγάλη θεομηνία. Ἐξεριζώθηκαν πολλὰ δένδρα και ἄνθρωποι ἐκάηκαν ἀπὸ ἀστροπελέκια. Φόβος ἔπιασε ὅλα τὰ Γιάννινα.

1858. Μῆνας Γενάρης. Ἀπὸ τὸ πολὺ κρύο, ἐπάγωσε ἡ λίμνη πέρα-πέρα.

¹ Τὴν μάχην ταύτην μνημονεύει τὸ ἐξῆς ἄσμα:

Ἦμουν παιδί καὶ γέρασα κι' ἄσπρισαν τὰ μαλλιά μου
Μόν' δὲν ντροπιάστηκα ποτὲ κι' ἐγὼ και τ' ἄρματά μου,
Καὶ τώρα δῶ ἔς τὸ Κουτσολιὸ κόντεψα νὰ τὸ πάθω
Ἐνας παπᾶς μ' ἐπρόδωκε, φαρμάκι νὰ τοῦ γέη
Ἡ κοινωνία ποῦ τῶβαφε τ' ἀπορρομένο στόμα.
Ἐνας παπᾶς με πρόδωκε πῶς ἔπιασε τὰ σπίτια
Κ' εἶχα μαζί μου μοναχὰ τριακόσια παλληκάρια.
Κι' ὁ Ἀβδῆ-πισᾶς σὰν τῶμαθε ἐσύναξε τ' ἀσκήρια
Κ' ἐβγήκε ἀπὸ τὰ Γιάννινα νύχτα με τὸ σκοτάδι,
Κ' ἐπῆγε κι' ἐξημέρωσε ἔς τοῦ Κουτσολιοῦ τὰς ράχαις,
Παρασκευὴ ξημέρωνε, κρύα, παταγωμένη,
Κι' ἐγὼ ὄντας ἐξύπ-ησα εὐρέθηκα κλεισμένος.
Κι' ἀκούω τόπια νὰ βροντοῦν νὰ πέφτουν τὰ τουφέκια
Ἀπάνω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ κι' ἀπὸ δυὸ τρία σπίτια
Ὅσα μολύβια ρίχνανε πέφτανε σὲ κουφάρια.
Ἐβάσταξεν ὁ πόλεμος ἀπ' τὴν αὐγὴ ὡς ἔς τὸ βράδυ
Σὰν βράδυαζε κι' ἀπῆσκισε και πῆρ' νὰ γύρη ὁ ἥλιος
Ὁ Λάμπρος Ζῆχος κούστηκε σὲ μιὰ ψιλήραχουλα.
— Γρίβα μου, βίασα τὴ παιδιὰ Λακλιώταις πενταχόσιους.
Καὶ φέρνω διαλεχτὰ τὰ παιδιά Λακλιώταις πενταχόσιους.
Οἱ Τοῦρκοι δὲν καρτέρεψαν νὰ τοὺς πλακώσῃ ἡ νύχτα
Κ' ἐμπήκανε ἔς τὰ Γιάννινα πιζύρα και καθαλά.
Πέντε χιλιάδες εἶχαν βγῆ Νιζάμι κι' Ἀβασίταις
Κ' ἐπλήρωσαν τὰ δεκάτια ἔς τοῦ Κουτσολιοῦ τῆς ράχαις....

² Ἡ τήρησις τῶν κωδωνῶν ἐπὶ τῶν κωδωνοστασίων τῶν ἐκκλησιῶν ἦτο εἰς τῶν κυριωτέρων ὄρων, ἐφ' οἷς τὰ Ἰωάννινα παρεδόθησαν τὸ 1431 εἰς τοὺς Ὀθωμανούς. Διότι τὰ Ἰωάννινα δὲν ἠλώθησαν διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ παρεδόθησαν τῇ συναινέσει τῶν κατοίκων και με θροῦς και προνόμια λίαν ἱκανοποιούντα τοὺς Ἰωαννίτας. Ἐν τῶν προνομίων τούτων ἦτο και τὸ τῶν κωδωνῶν. «Καὶ ἡ ἐκκλησίαις σας νὰ σημαίνουν, καθὼς ἔχουν συνήθειαν», λέγει ρητῶς τὸ υπόμνημα τῆς πρὸς τοὺς Ἰωαννίτας κοινοποιήσεως, ἣν ἐκ τῶν στρατοπέδου τῆς πρὸς τοὺς Ἰωαννίτας κοινοποιήσεως, κατὰ τὸ ἔτος 1431. Καὶ ἀπηθύνουν ὁ Μέγας Βεζύρης Σινάν-πασᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1431. Καὶ οἱ κωδωνες ἐσημαίνουν μεγαλοπρεπῶς ἐπὶ τῶν κωδωνοστασίων μέχρι τοῦ ἀπαισίου ἔτους 1612, καθ' ὃ ματαιωθείσης ἐν Ἰωαννίνοις δι' αἱματηροτάτης σφαγῆς τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Τρίκκης Διονυσίου ἡ Σκυλοσφύρου κατηργήθησαν ὅλα τὰ προνόμια τῶν χριστιανῶν Ἰωαννιτῶν και κατεδιδάσθησαν και οἱ κωδωνες. Ἐκτοτε λυπητέρα σημαίνουν ἐπὶ τῶν κωδωνοστασίων μικρὰ και ταπεινὰ σιδηρὰ σήμαντρα.

1858. Ἀπριλιοῦ 12. Ἦρθαν 30 Κοζάκοι.

1858. Θεριστῇ 29 ἡμέρα Κυριακή. Ἐκκλησιάσθηκαν οἱ Κοζάκοι γιὰ πρώτη φορὰ ἔς τὴ Μητρόπολι με μεγάλην παράταξι και με βάρδια ἔς τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας.

1861. Θεριστῇ 18 ἡμέρα Κυριακή τῶν Ἀγίων Πάντων. Ἐφάνηκε κομήτης ἔς τὸν οὐρανὸν και τὴν ἄλλην ἡμέρα ἦρθε χαμπέρι ἀπὸ τὴν Πόλι, ὅτι ἔγεινε Σουλτάνος ὁ Ἀβδούλ-Ἀζίζ-Χάν.

1861 Τρῦτη 14. Ἐγείνε δοξολογία γιὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς δολοφονίας τῆς Βασίλισσας τῆς Ἑλλάδος Ἀμαλίας.

1862 Φλεβριοῦ 7. Ἐνα Ἑβραϊόπουλο πῶκαμε τὸν πραγματευτὴ ἔς τὴ Ζίτσα, ἐγύρεψε νὰ γίνῃ χριστιανὸς και ἔγεινε.

1863 Ὀκτωβρίου 27 ἡμέρα Κυριακή. Ἐγείνε μεγάλη δοξολογία γιὰ τὴν ἀνάβασιν ἔς τὸ θρόνον τοῦ Γεωργίου Δ' βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

1864 Πρώτη Γεναρίου. Ἐπάγωσε ἡ λίμνη και οἱ ἄνθρωποι περπατοῦσαν ἔς τὸν πάγο της ὡς ἔς τὸ νησί.

1865. Πρώτη Μαΐου. Ἐνα Ἑβραϊόπουλο ἔγεινε Ρωμῆος και τὸν ἔβγαλαν ἔς τ' ὄνομα Γιώργη.

1866. Μῆνας Μῆνας κ' ἔπεσε φοβερὸ χαλάζι ποῦ στρώθηκε σὰν χιόνι ἔς τὴ γῆς. Ἐκαμε μεγάλας ζημίας.

1868. Ἐχθροπραξίαις ἀναμεταξὺ Ἑλλάδος και Τουρκίας. Ἀναψε ὁ Κρητικὸς πόλεμος. Κ' ἐδῶ κρυφὰ-κρυφὰ ἐστήθηκαν κομιτάτα κ' ἔφερναν τουφέκια και μπαρούταις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, κι' ἐτοιμάζονται γιὰ ἐπανάστασι.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Τί ἔγραψαν οἱ ξένοι.

Ἐνθυμεῖσθε, ἀδελφέ μου, οὐ διοικεῖτε τοὺς Ἕλληνας, οἵτινες ἐξεπολίτισαν τοὺς λαοὺς πάντας, διδάσκοντες εἰς αὐτοὺς τὴν γλυκύτητα και τὴν φιλανθρωπίαν και οὐ ἡ Ρώμη εἰς αὐτοὺς ὀφείλει τὰς δάδας δι' ὧν φωτίζεται.

Κικέρων.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Δωρεαὶ ὑπὲρ τῶν Πατριῶν.

Μαθηταὶ τῆς Ἑλλ. Σχολῆς Ἀγιάσου, Μυτιλήνης ἀπέστειλαν τῇ Ἐταιρείᾳ ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν Πατριῶν δρ. 6.30
Ο κ. Ἀντ. Σιδερῆς Ν. Ὀρλεανς δολλ. 1.
Ο κ. I. B. Κατσουρὸς δρ. 3.
Ο κ. Φωτιάδης Τραπεζοῦντος δρ. 0.75.
Ἡ τῇ εὐγενεῖ μερίμνῃ τοῦ κ. Εὐθ. Παπαϊακώβου σταλεῖσα ἐξ Ὑποτάτης δωρεᾶ, ἀναγραφεῖσα περιληπτικῶς ἐν φ. 22 ἔχει λεπτοστάσιος ἱεροκοπιάδης γρόσια ἀργυρᾶ 10, Ἀνα-20, Δημοσθένης Ὀδοντοτάρου γρόσια ἀργυρᾶ 20, Ἀνώνυμος γρόσια ἀργυρᾶ 20, Δημοσθένης Ὀδοντοτάρου γρόσια ἀργυρᾶ 10, Ὡσμᾶς Παπαθεο-10, Κοσμᾶς Σαγγήρογλου γρόσια ἀργυρᾶ 10, Χαραλάμπης Καζέζο-γλου γρόσια ἀργυρᾶ 10, Ἰωάννης Π. Κουζιουμζογλου 20. ἦτοι ἐν δολ. γρ. 110.

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ν.Π.Ε. Ν. ε. φ. σ. ε. χ. ἰ. ρ. Τὰ ζητούμενα φύλλα ἀποτελοῦσι πλήρῳ σχεδὸν σειρὰν και ὑπάρχοντα εἰς τὴν σχετικὴν διατίμησιν. Ἀδυσκοῦνται ἀπαντᾶ καὶ ἐξ ἀνάγκης θὰ ἀποφυλλίσωμεν τόμους. — Κ. Τ. Εὐθ. Π. Ὑποτάτης. — Γρ. Χ. Πειραιᾶ. Εὐχαριστῶς. — Λοῦμεν καὶ μὲς πεμψῆς ἀκριβεῖς διευθύνσεις Ἀκταμαδῆς ν. Σ. Σουλ. Α.σ. Βάμον Γεωργ. Συνδ. Σπαθαράιους. Ἐκ. Ἀν. Διὰ. Π. ρ. ἰ. γ. κ. η. π. ο. ν. Γερ. Μ. Καμ. Γωνιάς. Ἐκ. ἀποστολῇ. Α.Σ.Κ. Κ. ἀ. τ. ω. κ. ο. ρ. α. κ. ἰ. ἀ. ν. Μ. Ζ. Β. α. τ. η. λ. ἡ. — Ζητήντα ἀπεστάλησαν Π. Σ. Ρ. α. γ. κ. ο. ν. Ἑλθόντες, Γράφομεν.